

Direktoratet for byggkvalitet
Mariboegate 13
0183 Oslo

Oslo, 18. mai 2015

INNSPILL TIL HØRINGSFORSLAG OM NYE ENERGIKRAV I BYGG – TEK 15

Vi viser til høringen om nye energikrav i bygg, datert 16. februar 2015 og takker for muligheten til å komme med innspill.

Norsk Bioenergiforening (Nobio) er en næringspolitisk interesseorganisasjon for norsk bioenergiindustri og arbeider for økt bruk og lønnsom produksjon av bioenergi i Norge. Nobio har i dag 150 medlemmer som opererer i hele næringskjeden, alt fra produksjon av biobrensler, til leveranse av varme.

Nobio mener det er positivt at Direktoratet for byggkvalitet vil foreta en helhetlig gjennomgang av energikrav i bygg – TEK for å stimulere til energieffektive bygninger og mer miljøvennlige valg. Vi er spesielt fornøyd med at netto energibehov beholdes som beregningsgrunnlag i §14-2 første ledd, noe som på en god måte viser byggets reelle energiforbruk samt likestiller kollektive og enkeltstående energiløsninger.

Energiforsyning

Krav til energifleksibilitet i energiforsyningen er viktig for å utnytte energi som ellers ville gått til spille og Nobio er svært positiv til kravet om at større bygg må utstyres med energifleksible løsninger. Nobio mener det er behov for presiseringer av enkelte punkter for å danne grunnlag for mindre tolkningsrom samt sikre et tydeligere og mer forutsigbart rammeverk å forholde seg til for både utbyggere og energiselskaper. Vi mener det er spesielt viktig med en presisering av hva krav til "energifleksible varmesystemer" innebærer i forskriftsteksten primært, eller i veileder sekundært. En definisjon bør omfatte vannbårne og luftbårne varmesystemer som kan benyttes av flere forskjellige energikilder.

Nobio støtter prinsippet i §14-4 første ledd (alternativ A) som legger vekt på at energiforsyningen i fremtidens bygg skal baseres på fornybare og CO₂-nøytrale energiløsninger. Dette er sentralt for å nå lavutslippssamfunnet. Vi mener imidlertid at forenklingen ved at § 14-4 erstatter §14-7 og § 14-8 i TEK 10 kan åpne opp for tolkningsrom som kan føre til valg av uheldige energiløsninger. Definisjonen av store bygg som større enn 500 m² i dagens TEK 10 bør opprettholdes. En grense på 1.000 m² vil føre til at mange bygg vil falle utenom kravet om fleksibel oppvarming. I høringsforslaget antydes det at dette utgjør 200-300 boligblokker hvert år. Ettersom utbygger ikke nødvendigvis er ansvarlig for driften av bygget, vil valget i stor grad falle på den løsningen med lavest investeringskostnad i øyeblikket. Dette vil i de fleste tilfeller medføre at nye bygg i Norge i stor grad bli etablert med løsninger basert på direktevirkende elektrisitet, noe som vil bidra til å forsterke effektbelastningen i perioder med spisslastbehov (spesielt i kaldeste vintermånedene). Det er i dag ingen klar definisjon på om elektrisk kraft er fornybar eller ikke, og kommunenes planmyndigheter kan dermed tolke kravet om energifleksibilitet ulikt i den enkelte kommune.

Norsk Bioenergiforening

Rådhusgaten 23B, postboks 1808 Vika, 0123 Oslo - **Mobil: 45 47 48 07**
Org.nr. 974 425 025 - Bankkonto nr: 7878.05.44383

Samtidig vil bruk av direktevirkende elektrisitet til oppvarmingsformål svekke energifleksibiliteten i energisystemet og bygge opp under NVEs uttalelse om at de lokale kraftnettene ikke er robuste nok til å tilfredsstille N-1 kriteriet i beredskapsforskriften. Fjernvarme og bioenergi er derfor viktig for å sikre en stabil kraftforsyning, noe økt bruk av elektrisitet til oppvarming vil motvirke. Større grad av intermitterende energikilder i fremtiden vil føre til et økt effektbehov i energisystemet. Eksempelvis kan det nevnes at Statkrafts fjernvarmeanlegg dekket 40% av effektbehovet i Trondheim den kalde vinteren 2010/2011 og Hafslunds fjernvarmeanlegg 30% av effektbehovet i Oslo. Anleggene bidro på denne måten til økt forsyningssikkerhet.

Energifleksible løsninger vil spille en viktig rolle i fremtidens energisystem, og med tanke på at forventet levetid for bygninger er 80-100 år, er det bekymringsfullt dersom det legges opp til oppvarming basert på elektrisitet. Milde vintre de siste fire årene samt et kraftoverskudd i Norden har ført til lave kraftpriser og tilsvarende økt press fra utbyggere om bruk av elektrisitet til oppvarmingsformål. Det er bare få år siden vi opplevde særdeles høye kraftpriser og det er vanskelig å spå hvordan disse vil utvikle seg gjennom nye byggs levetid. I Sverige har det i løpet av de siste ukene blitt besluttet å fase ut kjernekraft, noe som vil få stor innvirkning på prisene i markedet. Samtidig har NVE sendt ut et høringsforslag om en omlegging til effekttariffering i kraftmarkedet som kan få stor betydning for prisingen av elektrisitet. Det advares derfor mot å legge opp til en byggeteknisk forskrift som i mindre grad enn den gjeldende legger til rette for energifleksible løsninger samt kostnadseffektive valg av andre energibærere enn elektrisitet til oppvarming. Økt grad av energifleksibilitet er fremtidsrettet, og vannbåren infrastruktur kan bla. benyttes for utnyttelse av geotermisk energi, sol, varmepumper og bioenergi.

Når det gjelder foreslått TEK § 14-4, andre ledd, som skal sikre utviklingen av et ressurseffektivt energisystem, er det behov for en presisering i forskriftsteksten av hva som inngår i oppvarmet BRA. Nobio mener at 90 % av oppvarmet BRA i bygg over 500 m² bør dekkes av energifleksible løsninger.

Krav til at småhus skal bygges med skorstein er positivt. Vedfyring er klimanøytral oppvarming og med dagens effektive ovner oppnås forbrenning med en virkningsgrad på over 80%, en dobling av vedens utnyttelse sammenliknet med gammel teknologi. Skorstein og ildsteder vil bidra til forsyningssikkerhet i ekstreme kuldeperioder og sikre varme ved eventuelle strømbrudd. Krav om skorstein er gjort med tanke på beredskap og energiforsyningen, men uten ildsted kan ikke skorsteinen sikre oppvarming ved et eventuelt strømbrudd. Nobio mener derfor at det bør vurderes å inkludere krav om ildsted.

I tillegg til overnevnte punkter mener vi at det er en risiko for at opparbeidet kompetanse innen verdikjeden for bioenergi vil kunne forringes ved innføring av direktevirkende elektrisitet til oppvarming og redusert bruk av energifleksible løsninger i store bygg. Dette gjelder både på ressursiden med uttak og høsting av biomasse samt kompetanse innen bygging av vannbårne systemer.

Dersom det skulle være spørsmål eller behov for mer utfyllende informasjon i denne forbindelse, vennligst ta kontakt med undertegnede på telefon 45 47 48 07.

Med vennlig hilsen
For Norsk Bioenergiforening

Morten Fossum
Styreleder

Martin S. Kristensen
Daglig leder